:12

ובאצבעו קשנה מלמשה וזו ההיא עבודה

קשה שבמקדש זו היא ותו לא והא איכא

מליקה והא איכא חפינה אלא זו היא

מעבודות קשות שבמקדש א"ר יוחגן בעי

רבי יהושע בן עוואה בין הבינים של מלא

קומצו מהו א"ר פפא דגואי לא תיבעי לך

דוראי קומץ הוא דבראי לא תיבעי לך דוראי

שירים הוא כי תיבעי לך דביני ביני מאי

א"ר יוחנן הדר פשמה (6) יהושע [בן] עוזאה

בין הבינים ספק נינהו היכי עביד אמר רבי

חנינא מקטיר קומץ לחודיה תחלה והדר

בין הבינים דאי אמרת בין הבינים ברישא

דילמא שירים נינהו והוו להו שירים שחסרו

בין קמיצה [להקמרה] ואמר מר מישירים

שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטירין

עליהן את הקומץ אי הכי השתא גמי איקר

כאן 🌣 כל שממנו לאשים הרי הוא בבל

תקמירו א"ר יהודה בריה דר"ש בן פזי

דמקטיר ליה לשום עצים כרבי אליעזר

דתניא ירבי אליעזר אומר יאלרית ניחוח אי

אתה מעלה אבל אתה מעלה לשום עצים

הניחא לרבי אליעזר אלא לרבנן מאי איכא

למימר אמר רב מרי דקמצי שמיני השתא

דאתית להכי רבי אליעור נמי לכתחילה

דקמצי שמיני: (בין הביניי"ם פש"ט ומח"ץ

ופז"ר וחש"ב בחפינ"ת חביר"ו סימן): בעי רב

פפא בין הבינים של מלא חפניו מהו מאי קא

מבעיא ליה אי גמר 2מלא מלא מהתם היינו

הך רב פפא הכי בעי ליה מלא חפניו

והביא בעינן והא איכא יאו דילמא ולקח

והביא בעינן והא ליכא תיקו אמר סרב פפא

פשימא לי מלא קומצו כדקמצי אינשי בעי

רב פפא קמץ יבראשי אצבעותיו מהו מלמטה

למעלה מהו מן הצדדין מהו תיקו אמר רב פפא פשימא לי מלא חפניו כדחפני אינשי

בעי רב פפא יחפן בראשי אצבעותיו מהו

מלממה למעלה מהו מן הצד מהו חפן בזו

ובזו וקרבן זו אצל זו מהו תיקו בעי

ל) זבחים סד: [לקמן מט: מנחות יא.], ב) מנחות יא.]

קו., ג) סוטה כג. מנחות

נח. יבמות ק. זבחים עו:,

ו) ול"ל בפ׳ קדשי קדשים

(7p 07:)], 1) [u"d],

a) [30], u) [30],

b) [10, c) [10, c)

כד:], ל) ולהכי קאמר כו׳

בר בזצוה מסולי מוחדשיו הלכה כי

איסורי מונח הלי ה: ב [מייי שם הלכה ג]: ה ג מיי' פי"ג מהלכות מעשה הקרבנות הלכה יג: ו ד מיי' פ"ה מהלכות עבודת יוה"כ הלי כח:

רבינו חננאל

במנחת מחבת ומרחשת כדתניא קשין, מרחשת עמוקה ומעשיה רוחשים, ומחבת צפה ומעשיה קשין, מוחק בגודלו מלמעלה וחותך היוצא למעלה מאצבעותיו, ובאצבעו קטנה חותך היורד ויוצא עבודה קשה מעבודות קשות שבמקדש .פי' מבורץ, שהוא הנמשך ושופע יוצא ויורד אחרי אצבעותיו. וכמו שפירשנו אצבעותיו. וכמו שפיו שנו הוא מפורש במנחות פרק שתי מדות של יבש (כלומר הלכתא) מידות . מדות היבש בירוציהן חול כו', עד ר' יוסי לא מן השם כו', עד ר' יוסי לא מן השם הוא זה אלא שהלח נעקר אחרי שנכנס בכלי ונקדש . נעקר ונשתת לאחוריו קדש, והיבש אינו נעקר. וכיון שנתברר כי אינו קדוש בירוץ הקומץ, מיבעיא לן המתקבץ מן . המנחה ביז האצבעות ביני נקב מפולש מהו, מן הקומץ חשוב או לא. ופשטנה דלכתחילה לא קמצי אלא כהנים בעלי בשר שמינים שאצבעותם אצבעותיו וקומץ (ו)אין שם סדק כלל. ואם קמצו כחושין לר' אליעזר ההוא דביני ביני מעלה לשום עצים ל) ומקטיר הקומץ ואוכל המנחה, אבל לרבנן ספק הוא, יש לומר שיריים הוא וכל שממנו לאשים הוא וכל שממנו לאשים השיריין שלו אסורין להקטיר מהן, כי קומץ אמרה תורה הקטר ולא שיריים, ויש לומר קומץ הוא ואין המנחה ניתרת אלא אחרי הקטרת הקומץ, לפיכך אין לה תקנה. **היכי** דמי כל שממנו לאשים הרי הוא בבל תקטירו, כגון חטאת ואשם שיש אימורין לגבוה שהוא לאשים, אם (אמר אעלה) [חזר והעלה] את כולה עובר בבל תקטירו, אבל עולה . שכתוב בה והקטיר הכהן את הכל המזבחה, [מקטיר את כולה על גבי המזבח]. וכז כל המנחות כולז וכן כל המנוחה כולן מקטירין מהן קומץ, אם חזר והקטירם עובר בבל תחורות אבל חביתי כהן גדול שכתוב בהן כליל תקטר. וכן קומץ לבונה כדקאמרינן 3 (בהוציאו לו). ואיבעיא לן מלא חפניו דביני וביני מהו ועלתה בתיקו. ועוד בעי מי שקמץ בראשי אצבעותיו שקפן בואט אבבווורו או מן הצדרין של אבבעותיו מהו. וכן מי שחפן בראשי אצבעותיו או מקצת אצבעותיו עד

הדר פשטה בין הביניים ספק. לא ידענא מאי קאמר הדר ונמחנת ונמרמשת. שהוא פטטה הא מעיקרא נמי כי הוה מיצעי ליה ספק הוא ופותחן וקשה קמיצתן מלי ושמא יש לומר דמעיקרא מספקא והוה סלקא דעתך למיפשט האי שבירוציה נופלין מאליהן צר בכלל קומץ הוא או בכלל שיריים והדר פשטה דספק הוא ואינו בא ובאצעו קטנה בירוצין שה לחזור ולפשוט הבעיא אי ודאי קומץ אי ודאי שיריים אלא בודאי ספק ובמחבת ובמרחשת מוחק בגודלו מלמעלה

הוא ואין אדם יכול לעולם לעמוד עליו אי נמי נראה לי דמעיקרא מיבעיא ליה אי טיבלא הוי כדמעיקרא אי ספק הוי ספק קומן ספק שיריים אי טיבלא הוי כמו מרבה במעשרות דאמר (קדושין דף נא.) פירותיו מתוקנין ומעשרותיו מקולקלות דכל מאי דשקיל טפי מדיניה ואינו נראה בחוץ בדעתיה י דכהן תליא מילתא ואין דעתו שיהא קומך אלא דגואי ומה שנשאר בכלי ומאי דבראי להוו שיריים אבל דביני ביני טיבלא הוי כדמעיקרא קודם קמילה או דילמא פשיטא דטיבלא לא הוי אלא ספק או קומץ או שיריים הדר פשטה דספק הוא ונפקא מינה אי טיבלא הוי אם נתערב בחוליו שבעורה הנאכל עם המנחה כדאמר בהקומץ רבה (מנחות דף כא:) יאכלו שיאכלו עמה חולין כדי שתהא נאכלת על השובע לא בטיל וטבל במשהו ואי ספיהא הוי בטיל: ואמר מר שיריים שחסרו בין קמיצה להקמרה אין מקמירין עליהן את הקומץ. ואפיי רבי יוחנן דאמר פ"ק דמנחות (דף ט.) מקטיר קומץ עליהן מודה הוא דאותם שיריים אסורים באכילה כדיליף התם מקרא והכי קאמר אין מקטירין עליהן כלומר אין מקטירין בשבילן את הקומץ כדי להתירן באכילה ולהכי שני בלישניה דהתם קאמר אין מקטירין קומץ עליהן דסמיך לשון הקטרה אלל הקומן דעיקר הקטרה דהתם בשביל קומץ היא והכא יש ברוב ספרים אין מקטירין עליהן 0 כו' ולהכי קאמר דלא לקטיר בין הבינים ברישא דא"כ מפסיד להו לשיריים מאכילה: אלא רב פפא הכי קא מבעיא ליה מלא חפניו אמר רחמנא.

ליה מלא הפגיו אמר רחמנא. פי' את"ל דגבי קומן פסול משוס דכתיב וקמץ הכהן ולא בין הבינים דלאו כהן קומן אלא ממילא עייל להתם אבל בחפינה לא כתיב ולקח מלא חפניו אלא מלא חפניו דמשמע

שמעלה (ומעלה) [לתוך] חפניו. או חפן בידו אחת ובידו אחת וקירבן זו אצל זו מהו, ועלו כולן בתיקו.

אפי' בא ממילא לחוך חפניו דקרא ולקח גבי גחלים כחיב ולא אקטרת או דילמא ולקח והביא כלומר ולקח דרישיה דקרא קאי נמי אקטרת כמו אגחלים:

קבוץ בראשי אצבעותיו מהו. לאו היינו כמו ההוא דלעיל יכול אפי׳ בראשי אצבעותיו מהו. לאו היינו כמו ההוא דלעיל יכול אפי׳ בראשי אלבעותיו והכא בעי למימר שהתחיל לקמון בראשי אלבעותיו ונוטל סלת כל כך עד שחופה אלבעותיו על פס ידו: בלבותיו ונוטל סלת מהו. פרש״י שהכניס ראשי אלבעותיו בסלת וגב ידו כנגד הקמח וקמן ואין זה בראשי אלבעותיו בסלת יגב מינוט ליב מעימרא דההוא בהוא בראשי ארבות בראשי ברא

דקה מיבעיה ליה מעיקרה דההוה הוי פירוש שקמן ברחשי הצבעותיו ופס ידו כנגד הקמח:

הפן בראשי אצבעותיו מהו. אין להקשות כיון דכבר איצעיא לן גבי קמילה מאי הדר תו מבעיא ליה בחפינה היינו הך כדפריך לעיל וי״ל דפשיטא גוף החפינה והקמילה אינם שוו להדדי דהאי

ובמחבם ובמרחשת. שהוא מיני טיגון שהן אפויות תחילה וחוזר ופותתן וקשה קמילתן מלהיות מבורלת יותר מקמילת מנחת סולת שבירוליה נופלין מאליהן לריך להיות מוחק בגודלו בירולין של מעלה ובאלבעו קטנה בירולין של מטה: והאיכא מליקה. דמניא בה נמי

וזו היא עבודה קשה יי (בהכל שוחטין): והח חיכח חפינה. שבפנים דתניח בה נמי לקמן בפירקין (דף מט:) חו היא עבודה קשה: הכי גרסינן אימא זו היא עבודה מעבודות קשות שבמקדש: בין הבינים. הוכום בין האלבעות מהו קומץ הן או שיריים הן: ואמר מר. במנחות בפ"ק (דף ט.): שחסרו. שנתפורו מהן: אין מקטירין כו'. דתניא (מנחות דף ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא או שחסר קומנה: כל שממנו לאשים. מאחר שנתת לאש כל משפטו הרי השיריים גבל תקטירו דכתיב (ויקרא ב) לא תקטירו ממנו אשה לה' לא תקטירו דבר שניתן ממנו לחש: דמקטיר ליה לשום עלים. דמתנה ואומר אי שיריים נינהו הרי הן כשאר עלים: כרבי אליעור. דפליג במס' ובחים (דף עו:) באיברי חטאת שהן שיריים מאחר שהוקטרו אימורים ונתערבו איברי חטאת באיברי עולה שהן כליל ר' אליעזר אומר יתן הכל למעלה ורואה אני את בשר חטאת למעלה כאילו הן עצים ויליף טעמא מהאי קרא ואל המובח לא יעלו וגו' בחריה דהאי קרא לא תקטירו ממנו כתיב: דקמני שמיני. כהנים שמינים שבשר אלבעותיהן בולט ודוחק זה לתוך זה ואין שם בין הביניים: לר' אליעור נמי לכסחילה דקמלי שמיני. שלח התיר רבי אליעזר להעלות שיריים לשם עלים אלא מפני תערובת איברי עולה שלא יצאו לבית השריפה כדקאמרי רבנן: אי גמר מלא מלא. מה קומך בירונו אינו נקטר אף חפינה בירוליה פסולין: היינו הך. דבעינן לעיל י מהו שיעשה מדה לחפינה דהני תרוייהו חדא טעמא הוא דבירולין ומדה לקומץ מקומלו נפקא לן כדאמרינן לעיל יו בקומצו שלא יעשה מדה לקומץ וגבי בירולין נמי תנינא לעיל ש יכול מבורץ ת"ל בקומלו ואי

איפשט לן דמייתינן לחפינה דרשה

דבהומלו בגזירה שוה כאילו כתיב

בחפניו תרוייהו מיפשטי מינה: רב פפא הכי בעי. להא בלא גזירה שוה דמלא מלא איכא למיבעיא להא אי נמי לא מייתי בחפניו לגבי חפינה (ב) אבל ההיא דלעיל לעשות מדה לחפינה ליכא למיבעיא אלא מגזירה שוה דמולקח יש לש שמה לחימה נמשקת מדה לקומך דלקיחה על ידי דבר אחר מה לקיחה במסכת סוכה (דף א.): והא ליכא. שמה לינים לבין הבינים והוא לא נתכוון: כדקמלי אינשי. נכנס לבין הבינים והוא לא נתכוון: כדקמלי אינשי. פס ידו למטה וחתב אלבעותיו בסלת וקמך קומך שלם עד שמילא כל אורך פס ידו: מלמטה נמעלה. שהפך גב ידו למטה והעלה הקומך בראשי אלבעותיו לחוך פס ידו: מום הלד. כלומר שלא מדרך הקומלין (ב) גב ידו למטה ולא מחב אלבעותיו בסלת מלא מוליך אן על גב ידו בדומק והסלת נכנס בפס ידו דרך אל מוליך אן על גב ידו בדומק והסלת נכנס בפס ידו דרך אלבעותיו: כדחפני אינשי. חודה של פס היד למטה:

לעיל וי"ל לפשיטא גוף החפינה והקמילה אינם שוו להדדי דהאי כדקמני אינשי והאי כדחפני אינשי ולהכי הדר תו מיצעיא ליה אפי" אמ"ל דרך קמילה בכך או אין דרך קמילה בכך דרך חפינה בכך או לא:

תורה אור השלם 1. קרבו ראשית תקריבו אתם ליי ואל המובת לא יעלו לרית ניחת:

ויקרא ב יב 1. וְלְקָח מִלֹא הַמִּחְהָה גַּחֲלִי אֵשׁ מַעל הַמִּחְבָּח מִלְפָנֵי יִיְ וִמְלֹא חָפְנִיו קטרֶת סָמִים דַּקָה וְהַבִּיא מָבֵּית לַפְּרַכָּת:

 נ וְהַבִּיאָה אֶל בְּנֵי אַהַהוֹ הַבְּהַנִים וְקְפֵנץ משְׁם וְהַקְּטִיר הַבְּהַן אֶת וְהַקְטִיר הַבְּהַן אֶת וְהַלְטִיר הַבְּהַן אֶת אָוְבְּרְתָה הַמִּוֹבְּחָה אַשָּה בית ניתה לַיְיִּי

ויקרא ב ב

גליון הש"ם רא או דילמא ו

גמרא או דילמא ולקח והביא בעינן. עיין לקמן דף מט ע"א חוס' ד"ה בעי רב פפא:

הגהות הב"ח

(h) גמ' א"ר יוחנן הדר פטסה ר' יהושע שוחה: (נ) רש"י ד"ה רנ פפס כוי מספטו לגני מפסט כוי מספטו לגני מפטט במינה בקומצו גבי קמיצה אפ"ה יש סברא לאסור בין הבינים אכל החיל לעסור לעל": (ג) ד"ה מן הלד כיי לעל": (ג) ד"ה מן הלד כיי לעלים:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד״ה מן הלד וכו׳ אלא מוליך על גב ידו. מלת על נמחק:

תום' ישנים

דגואי לא תבעי לך. מה שנראה בפנים, דבראי מה שנראה נחוץ. הדר פשמה בין הבינים ספק הוא. מספקא ליה לרבינו אריה מאי פשיטותא היא זו דמ"מ ספק הוא לחומרא ולא פשט בעייתו ומספק יש לו לעשו כן דמדאורייתא ודאי ל איירי דקמי שמיא גליא אם טייני דקנה שנהם גפים מס הוא מן הקומן או לא. חפן בראשי אצבעותיו מהו. וא"ח מאי קמיבעיא אי ילפינן מלא מלא מקטורת היינו הך, י"ל דמיבעיא ליה אפילו לא ילפינן מלא מלא מקטורת אי (נמי משמעות בחפינה דמשמע) ונימל משמעות ימסמע) [הימו מסמעות דחפניו משמע] ליה חפינה בכי האי גוונא, ועוד גוונא, ועוד דמוסיף על בעיותיו חפן בזו ובזו וקרבן זו אלל זו כו׳.